

El “estilillo” y la ciudad

Helio Piñón

L'estilet i la ciutat

Ja ho saben: fa cinquanta anys es van abandonar els criteris de l'arquitectura moderna a instància de la crítica, no perquè ho decidissin els arquitectes; la conclusió del Seagram Building —entre altres dotzenes d'edificis excel·lents— va agafar els predicadors de la novetat amb el pas canviat. L'argument més repetit era que no es podia tolerar la sistematització d'una arquitectura que havia nascut per ser lliure.

“Stylese” and the city

It's a known fact: fifty years ago, the criteria of modern architecture were abandoned at the demand of the critics, not due to any decision by architects; the completion of the Seagram Building – among several dozen other excellent buildings – caught the preachers of the new off-guard. The most repeated argument was that systemisation of an architecture born to be free could not be tolerated.

Ya saben: hace cincuenta años se abandonaron los criterios de la arquitectura moderna a instancia de la crítica, no por decisión de los arquitectos; la conclusión del Seagram Building —entre otras varias docenas de edificios excelentes— cogió a contrapié a los predicadores de la novedad. No podía tolerarse la sistematización de una arquitectura que había nacido para ser libre, era el argumento más repetido.

Després de cinc dècades d'arboraments, vacil·lacions i ensopegades, l'arquitectura actual que aconsegueix salvar-se de l'"espectacle" es resol entre la desorientació —és injust dir-ne eclecticisme— i l'"estilet internacional". Sí: *estilet*, perquè no arriba a ser un estil —independentment de com el vulguem mirar—; *internacional*, perquè la seva figura no atén a un lloc concret. L'espai idoni es troba a la vora de la subtil frontera que separa l'amabilitat de la banalitat.

After five decades of deceit, stalling and blunders, current architecture, if not starchitecture, is resolved somewhere between disorientation – calling it eclecticism wouldn't be fair – and "international style". Yes; "international because it is not attached to any place and "style", because, however viewed, it isn't quite a style. Its ideal space is in the vicinity of the subtle frontier separating the pleasant from the banal.

Tras cinco décadas de soflamas, titubeos y traspiés, la arquitectura actual que consigue salvarse del "espectáculo" se resuelve entre la desorientación —es injusto llamarle eclecticismo— y el "estilillo internacional". Sí: "estilillo", porque no llega a ser un estilo —se mire como se mire—; "internacional", porque su figura no se atiene a lugares. Su espacio idóneo son las proximidades de la sutil frontera que separa lo amable de lo banal.

L'Estil Internacional —com és sabut— no és un estil en el sentit històric i normatiu del terme, sinó una manera de concebre, d'acord amb uns criteris de forma en els quals la igualtat és substituïda per l'equivalència, la simetria per l'equilibri i la jerarquia per la classificació. La semblança aparent entre les seves obres rau en la imperícia visual de qui l'objecta: és com dir que entre Marcel Proust i Gustave Flaubert no hi ha pràcticament diferències, pel fet que tots dos escriuen en francès.

It is well known that International Style is not a style in the historical, regulatory sense of the term, but rather a way of conceiving, according to criteria of form where equivalence substitutes equality; balance substitutes symmetry and classification substitutes hierarchy. Any apparent similarity between its works stems from the lack of visual expertise of its beholder: it is like thinking that there are practically no differences between Marcel Proust and Gustave Flaubert because both of them write in French.

El Estilo Internacional —como se sabe— no es un estilo en el sentido histórico y normativo del término, sino un modo de concebir, de acuerdo con unos criterios de forma en los que la equivalencia sustituye a la igualdad; el equilibrio, a la simetría y la clasificación a la jerarquía. El aparente parecido entre sus obras reside en la impericia visual de quien lo objeta: es como considerar que entre Marcel Proust y Gustave Flaubert no hay prácticamente diferencias por el hecho de que ambos escriben en francés.

És un cas ben diferent l'estilet que comento: no el podem considerar pròpiament un estil —i per això hi apliquem el diminutiu— sinó una acumulació de tòpics figuratius, vagament moderns. La idea d'arquitectura en què es basa és més capaç de controlar la imatge que no pas de concebre un objecte en termes de forma. Després de quatre dècades de projecte com a mera proposta d'imatge, la mateixa noció d'ordre ha quedat eclipsada per l'aparatositat de la intervenció.

The "stylese" I am talking about is not so: it cannot be properly considered a style – that is why I am using a diminutive – but rather an accumulation of vaguely modern, figurative topics. Things thus, the idea of architecture on which it is based is more capable of controlling the image than of conceiving an object in terms of form. After four decades of project as a mere proposal of image, the very notion of order has been eclipsed by the ostentation of intervention.

No así el "estilillo" que comento: no puede considerarse propiamente un estilo —de ahí el diminutivo— sino una acumulación de tópicos figurativos, vagamente modernos. Así las cosas, la idea de arquitectura en que se basa es más capaz de controlar la imagen que de concebir un objeto en términos de forma. Tras cuatro décadas de proyecto como mera propuesta de imagen, la propia noción de orden ha quedado eclipsada por la aparatosidad de intervención.

Aquesta situació queda palesa en el projecte dels espais urbans, tant els d'entitat pròpia com els que envolten els edificis: l'autèntic estat de l'arquitectura s'aprecia en les situacions que requereixen un ordre consistent, més enllà de la gestió estilística.

Such a situation is placed in evidence in the design of urban spaces, whether those that are an entity in their own right, or those that surround buildings: the true state of the architecture is appreciated in situations that require a consistent order, beyond stylistic management.

Tal situación se pone en evidencia en el proyecto de los espacios urbanos, tanto aquellos de entidad propia como los que rodean los edificios: el auténtico estado de la arquitectura se aprecia en las situaciones que requieren un orden consistente, más allá de la gestión estilística.

La Jarmers Plads (1996-1997), a Copenhagen, d'Erik Brandt Dam-Brandt Hell Hansted Holscher Arkitekter, és una mostra recent d'una intervenció a l'espai públic amb sentit de la forma que no tan sols atén la consistència pròpia de la intervenció, sinó que reforça el sentit de l'edifici al qual posa el terra. ♦

Helio Piñón
Traduït per Jordi Palou

The Jarmers Plads (1996-97), in Copenhagen, by Erik Brandt Dam-Brandt Hell Hansted Holscher Arkitekter, is a recent example of an intervention in the public space with a sense of form, that obeys not only the consistency of the intervention itself, but also reinforces the sense of the building for which it provides the ground. ♦

Helio Piñón
Translated by Debbie Smirthwaite

La Jarmers Plads (1996-1997), en Copenhague, de Erik Brandt Dam-Brandt Hell Hansted Holscher Arkitekter, es una muestra reciente de una intervención en el espacio público con sentido de la forma que no atiende sólo a la consistencia propia de la intervención, sino que refuerza el sentido del edificio al que pone suelo. ♦

Helio Piñón

